

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **T. M.**
ukaranego za czyn z art. 119 § 1 k.w.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 14 sierpnia 2024 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść,
od wyroku Sądu Rejonowego w Piasecznie
z dnia 26 stycznia 2022 r., sygn. akt II W 1063/21

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.
w zw. z art. 45 § 1 k.w. postępowanie w sprawie umarza,**
- 2. obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 26 stycznia 2022 r. o sygn. akt II W 1063/21 Sąd Rejonowy w Piasecznie uznał obwinionego T. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 zł.

Wskazany wyżej wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron, a jego prawomocność stwierdzono z dniem 16 lutego 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając powyższy wyrok w całości, na korzyść ukaranego oraz zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, a mianowicie art. 59 § 2 k.p.w. i art. 93 § 1 i § 2 k.p.w. oraz art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w., polegające na wydaniu wobec T. M., w dniu 26 stycznia 2022 r., wyroku w postępowaniu nakazowym, mimo iż okoliczności popełnienia opisanego we wniosku o ukaranie wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i wina obwinionego, w świetle całokształtu materiału zgromadzonego w ramach czynności wyjaśniających, budziły wątpliwości w odniesieniu do czasu popełnienia przez wymienionego czynu zabronionego, co w efekcie, z rażącym naruszeniem również art. 504 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 k.w., doprowadziło do ukarania T. M. za wykroczenie popełnione w dniu 4 listopada 2021 r., podczas gdy z materiałów załączonych do wniosku o ukaranie wynika, iż inkryminowanego zachowania obwiniony dopuścił się w dniu 4 listopada 2020 r., co z uwagi na fakt, iż zarządzenie o wszczęciu postępowania, pomimo braku ku temu podstaw, zostało wydane dopiero w dniu 7 grudnia 2021 r. skutkowało tym, że w dacie wyrokowania przez Sąd upłynął już okres przedawnienia karalności wykroczenia popełnionego przez T. M., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia w rozumieniu art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Piasecznie i umorzenie postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym, co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu bez udziału stron.

Zgodzić się bowiem należy ze stanowiskiem skarżącego, że w przedmiotowej sprawie zarówno przed datą wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Piasecznie, jak i przed datą wszczęcia postępowania w sprawie, doszło do przedawnienia karalności wykroczenia zarzucanego T. M., co zgodnie z treścią art.

104 § 1 pkt 7 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. skutkowało zaistnieniem w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Zgodnie z brzmieniem art. 45 § 1 k.w. karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok. Jeżeli zaś we wskazanym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu.

We wniosku o ukaranie T. M. określono datę popełnienia wykroczenia na 4 listopada 2021 r. (k. 21). Powyższe zostało również powtórzone w treści wyroku skazującego (k. 33). Tymczasem, co wynika z analizy akt sprawy, do zdarzenia będącego przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy doszło w dniu 4 listopada 2020 r. (m.in. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia wykroczenia, k. 1-3; nagranie z monitoringu, k. 4-10). Nie dostrzegając tej oczywistej omyłki w dacie popełnienia wykroczenia, Przewodniczący II Wydziału Karnego mocą zarządzenia z dnia 7 grudnia 2021 r. wszczął postępowanie w sprawie o wykroczenie, a więc po upływie rocznego terminu karalności (4 listopada 2021 r.). W konsekwencji Sąd Rejonowy w Piasecznie prowadził postępowanie i wydał wyrok nakazowy pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia, co winno skutkować umorzeniem postępowania na zasadzie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. Sąd nie powinien był również w tej sytuacji wdrażać procedury określonej w art. 93 § 1 k.p.w., prowadzącej do wydania wyroku nakazowego, co w myśl art. 93 § 2 k.p.w. jest możliwe jedynie wówczas, gdy okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Okoliczności czynu opisanego we wniosku o ukaranie, jako popełnionego w dniu 4 listopada 2021 r., budziły bowiem istotne wątpliwości.

Uznając również za trafne poboczne uwagi wyводу kasacji, podkreślenia w ślad za stanowiskiem Prokuratora Generalnego należy, że wprowadzie Komisariat Policji Konstancin-Jeziorna przed upływem roku od czasu popełnienia wykroczenia prowadził czynności wyjaśniające w trybie art. 54 § 1 k.p.w. oraz w dniu 3 listopada 2021 r. skierował do Sądu Rejonowego w Piasecznie wniosek o ukaranie, jednakże nie ma to wpływu na bieg przedawnienia w przedmiotowej sprawie. Złożony wniosek jako niespełniający wymogu formalnego o jakim stanowi art. 57 § 3 pkt 1 k.p.w. został zwrócony, nie wywołał tym samym żadnego skutku. Kolejny wniosek o ukaranie wpłynął do Sądu w dniu 29 listopada 2021 r., czyli już po upływie podstawowego

rocznego terminu przedawnienia karalności czynu, co przy prawidłowym postępowaniu w myśl dyspozycji art. 59 § 2 k.p.w. winno skutkować odmową wszczęcia postępowania, nie zaś jego wszczęciem w dniu 7 grudnia 2021 r. Również samo prowadzenie czynności wyjaśniających na podstawie art. 54 § 1 k.p.w. nie powoduje wydłużenia okresu przedawnienia ścigania o kolejne 2 lata, ten skutek ma tylko wszczęcie postępowania w sprawach o wykroczenia, które następuje z chwilą wydania przez prezesa sądu (przewodniczącego wydziału, upoważnionego sędziego) zarządzenia o wszczęciu takiego postępowania na podstawie art. 59 § 2 k.p.w. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt II KK 39/12, LEX nr 1 167622).

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, orzeczono jak na wstępie, obciążając stosownie do art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. Skarb Państwa kosztami postępowania w sprawie.

[PGW]

[ms]